DZIENNIK POCZTY I TELEKOMUNIKACJI

Warszawa, 1 lutego 1954 r. Nr 3 Poz. 25

TREŚĆ:

ZARZĄDZENIA

Ministra Poczt i Telegrafów:

25.

ZARZĄDZENIE

Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 8 stycznia 1954 r. w sprawie ordynacji telegraficznej

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. z 1933 r. Nr 63, poz. 481) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się ordynację telegraficzną, stanowiącą załącznik niniejszego zarządzenia.

§ 2. Przepisy ordynacji telegraficznej obowiązują w ruchu krajowym, a w ruchu zagranicznym tylko o tyle, o ile przepisy wydane na podstawie międzynarodowych umów telekomunikacyjnych lub umów zawartych w tym przedmiocie z poszczególnymi krajami nie stanowią inaczej.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 marca 1954 r. Jednocześnie tracą moc zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów w sprawie zmiany ordynacji telegraficnzej z dnia 7 lutego 1952 r. (Dz. P. i T. Nr 5, poz. 70), z dnia 16 czerwca 1952 r. (Dz. P. i T. Nr 13, poz. 186), z dnia 26 lipca 1952 r. (Dz. P. i T. Nr 16, poz. 228), z dnia 7 sierpnia 1952 r. (Dz. P. i T. Nr 22, poz. 332) i z dnia 21 lipca 1953 r. (Dz. P. i T. Nr 19, poz. 183).

Minister: prof. dr inż. W. Szymanowski

Załącznik do zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z 8 stycznia 1954 r. (Dz. P. i T. Nr 3, poz. 25).

CZĘŚĆ I

SŁUŻBA TELEGRAFICZNA UŻYTKU PUBLICZNEGO

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Ordynacja telegraficzna ustala zasady i warunki korzystania ze służby telegraficznej użytku publicznego.

§ 2. Użyte w niniejszej ordynacji określenia i skróty oznaczają:

1. **Ministerstwo** — Ministerstwo Poczt i Telegrafów,
2. **Dyrekcja** — dyrekcja okręgowa poczty i telekomunikacji,
3. **P.P.T.T.** — państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon",
4. **Placówka pt.** — placówka pocztowo-telekomunikacyjna,
5. **R.U.T.T.** — rejonowy urząd telefoniczno-telegraficzny,
6. **Publiczna sieć telegraficzna** — zespół urządzeń telegraficznych eksploatowanych przez P.P.T.T.,
7. **Służba telegraficzna użytku publicznego** — służba telegraficzna wykonywana przez P.P.T.T.,
8. **Służba telegrafii abonenckiej (służba telex)** — służba wykonywana przez P.P.T.T. na rzecz abonentów telegraficznych,
9. **Pomocnicza służba telegraficzna** — służba telegraficzna wykonywana przez stacje telegraficzne nie należące do P.P.T.T.,
10. **Telegram** — wiadomość na piśmie przeznaczona do wysłania za pomocą urządzeń telegraficznych,
11. **Urządzenia telegraficzne** — urządzenia elektryczne służące do przesyłania telegramów, przy użyciu umówionych sygnałów,
12. **Abonencka stacja telegraficzna** — urządzenie telegraficzne abonenta połączone z publiczną siecią telegraficzną,
13. **Korespondencja telex** — korespondencja własna abonentów stacji telegraficznych,
14. **Międzymiastowe łącze telegraficzne** — łącze pomiędzy różnymi miejscowościami,
15. **Centrala telegraficzna** — urządzenie umożliwiające zestawienie łączy telegraficznych,
16. **Miejscowa sieć telegraficzna** — miejscowe obwody telegraficzne wraz z centralą telegraficzną,
17. **Międzymiastowa sieć telegraficzna** — międzymiastowe łącza telegraficzne i połączone nimi centrale telegraficzne,
18. **Regulamin** — obowiązujący placówki regulamin telegraficzny.

Rozdział 2

Zakres służby telegraficznej

§ 3. Służba telegraficzna użytku publicznego obejmuje:
a) przyjmowanie, przesyłanie i doręczanie telegramów,
b) przyłączanie do central telegraficznych i konserwowanie abonenckich stacyj telegraficznych,
c) udzielanie połączeń telegraficznych abonentom stacyj telegraficznych.

§ 4. 1. Służbę telegraficzną wykonują placówki p. t., a w ramach pomocniczej służby telegraficznej także inne stacje telegraficzne nie należące do P.P.T.T.

2. Zakres pomocniczej służby telegraficznej i warunki korzystania z niej regulują odrębne zarządzenia.

§ 5. 1. Nazwy placówek pt. wykonujących służbę telegraficzną w ruchu krajowym oraz stacyj telegraficznych pomocniczej służby telegraficznej zawiera spis placówek pocztowo-telekomunikacyjnych.

2. Nazwy urzędów telegraficznych czynnych w ruchu międzynarodowym zawiera międzynarodowy spis urzędów telegraficznych.

Rozdział 3

Godziny służbowe

§ 6. 1. Godziny służbowe, w których placówki pt. przyjmują i doręczają telegramy, ustalają dyrekcje.

2. Godziny te oznacza się następującymi znakami:

N	—	służba nieprzerwana,
N/2	„	od 7 do 24,
C	„	w dnie powszednie od 7 — 21, w dnie świąteczne od 8 — 12 i od 15 — 18,
L	„	w dnie powszednie od 8 — 12 i od 15 — 18, wzgl. 8 — 15, w dnie świąteczne od 9 — 11 i od 15 — 16,
L/2	„	trwająca 3 godziny dziennie.

§ 7. Bez względu na ustalone godziny służbowe, przyjmuje się (tylko w placówkach pt. mających połączenia telekomunikacyjne), przesyła i doręcza telegramy ratunkowe (§ 46).

Rozdział 4

Forma telegramów

§ 8. 1. Telegram winien być napisany na blankiecie nadawczym nakładu P. P. T. T.; może być również napisany na kartce papieru po jednej jej stronie; w tym przypadku kartkę nakleja się na blankiet.

2. Używanie przez nadawców blankietów własnego nakładu wymaga zgody Ministerstwa.

3. Nie przyjmuje się telegramów napisanych ołówkiem zwykłym lub napisanych nieczytelnie.

4. Skreślania, poprawki lub wstawki w telegramie, nadawca powinien opisać na telegramie i potwierdzić swoim podpisem.

5. Na pierwopisie telegramu nie może być śladów wycierania lub wyskrobywania.

§ 9. 1. Pierwopis telegramu powinien być napisany przy użyciu liter alfabetu łacińskiego, cyfr i znaków możliwych do odtworzenia na aparacie telegraficznym.

2. Znaki użyte w pierwopisie telegramu, których nie można odtworzyć za pomocą aparatów telegraficznych stosowanych systemów, powinny być zastąpione przez nadawcę odpowiednim opisem.

§ 10. 1. W telegramach zredagowanych w języku polskim, dozwolone jest używanie liter kreskowanych, właściwych temu językowi jak: ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ź, ż.

2. Ani nadawca, ani adresat nie mogą sobie rościć pretensji z powodu zastąpienia tych liter w odbitce telegramu literami niekreskowanymi.

Rozdział 5

Język telegramu

§ 11. 1. Treść telegramu może być zredagowana w języku jawnym lub tajnym.

2. Języki te mogą być użyte w jednym telegramie oddzielnie albo łącznie.

§ 12. Telegram uważa się za napisany w języku jawnym, jeżeli zredagowany został w całości w jednym lub kilku językach uznanych za jawne i jeżeli każdemu wyrazowi nadano to znaczenie, jakie posiada on we właściwym języku.

§ 13. Za język jawny uważa się:

a) w ruchu krajowym — każdy język, jeżeli taryfa telegraficzna krajowa nie uznaje go za tajny,

b) w ruchu międzynarodowym — języki dopuszczone do międzynarodowej korespondencji telegraficznej wymienione w zagranicznej taryfie telegraficznej.

§ 14. Telegram nie traci cech jawności, jeżeli umieszczono w nim:

a) liczby napisane słowami lub cyframi, grupy złożone bądź z liter, bądź z cyfr, pod warunkiem, że nie mają one ukrytego znaczenia;

b) adresy umówione lub skrócone;

c) znaki handlowe, znaki fabryczne, oznaczenia towarów, terminy techniczne umówione, służące do określenia maszyn lub ich części składowych, numery lub znaki powołania się na korespondencję poprzednią i inne podobne wyrażenia pod warunkiem, że te znaki, oznaczenia, terminy techniczne, numery lub powołania się na korespondencję poprzednią i wyrażenia są podane w katalogu do użytku publicznego, w cenniku, w fakturze, w konosamencie (w liście przewozowym morskim) lub innym podobnym dokumencie. Symbole te, oznaczenia, terminy i wyrażenia, numery lub powołania się na korespondencję poprzednią mogą się składać wyjątkowo z liter, cyfr i znaków;

d) kursy giełdowe lub handlowe;

e) grupy znaków oznaczające spostrzeżenia i przewidywania o stanie pogody;

f) skróty powszechnie zrozumiałe, używane w korespondencji zwykłej lub handlowej;

g) wyraz lub liczba kontrolna zamieszczona na początku treści, która nie może zawierać więcej niż pięć liter lub pięć cyfr.

§ 15. Telegramy pochodzące lub przeznaczone do Chin, zredagowane przy użyciu grup czterocyfrowych według urzędowego słownika telegraficznego Zarządu Chińskiego, uważa się za telegramy w języku jawnym.

§ 16. Za telegramy w języku tajnym uważa się te, których treść zawiera chociażby jeden wyraz języka tajnego.

§ 17. Za język tajny uważa się język złożony:

a) z wyrazów sztucznych, składających się wyłącznie z liter, których ilość nie może przekraczać pięciu;

b) z wyrazów rzeczywistych, które jednak w tym przypadku nie mają swego właściwego znaczenia i z tego powodu nie tworzą zdań zrozumiałych w jednym lub kilku językach dopuszczonych w korespondencji telegraficznej w języku jawnym;

c) z cyfr arabskich, z grup lub serii cyfr arabskich o znaczeniu tajnym;

d) z wyrazów, nazw, wyrażeń lub połączeń liter, które nie odpowiadają warunkom języka jawnego (§ 14);

e) z mieszaniny wyrazów lub wyrażeń podanych w punktach od a do d.

§ 18. Wyrazy języka tajnego nie mogą zawierać liter akcentowanych lub właściwych tylko pewnym językom.

§ 19. Łączenie w jednej i tej samej grupie o znaczeniu tajnym, bądź cyfr i liter, bądź cyfr, liter i znaków nie jest dozwolone.

Nie dotyczy to jednak wyrażeń, o których mowa w § 14 (pkt. c, d, e, g) oraz numerów domów lub mieszkań.

§ 20.1. Osoby, przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje mogą używać w telegramach języka tajnego jedynie po uprzednim uzyskaniu na to zezwolenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

2. Do podania o zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, należy załączyć:

a) nazwy urzędów pocztowo-telekomunikacyjnych, w których telegramy będą nadawane,

b) wzór podpisu osoby, która będzie telegramy nadawać, a jeżeli chodzi o urzędy, przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje — także wzór pieczęci, którą telegramy będą ostemplowane,

c) egzemplarz słownika (kodu) tajnego języka oraz przepisy dotyczące posługiwania się nim. Jeżeli kod jest zatwierdzony do użytku powszechnego wystarczy podanie jego nazwy.

3. Załączniki wymienione w ust. 2 nie podlegają zwrotowi.

Rozdział 6

Układ telegramu

§ 21. 1. Telegram zasadniczo składa się z: adresu, treści i podpisu.

2. Telegram powinien zawierać co najmniej adres i treść lub adres i podpis.

§ 22. 1. Adres winien zawierać wszelkie dane zapewniające doręczenie telegramu bez specjalnych poszukiwań i bez dodatkowych wyjaśnień. W każdym razie adres nie może zawierać mniej niż dwóch wyrazów, tj. nazwy adresata oraz nazwy placówki pt. doręczającej.

2. Nie wolno używać w adresie telegramu skróconych nazw adresatów, chyba że stanowią one adres rejestrowany (Rozdział 7).

3. Nazwiska adresata w telegramie przeznaczonym do odebrania w placówce pt. (=GP=, =GPR= lub =TR=) nie można zastąpić żadnym określeniem lub skrótem.

§ 23. 1. Adres telegramu zasadniczo winien być ułożony w sposób następujący:

a) nazwisko adresata i imię (ew. zawód),

b) nazwisko osoby, u której adresat mieszka, czy przebywa,

c) nazwa ulicy, numer domu, numer mieszkania (hotel, dom wypoczynkowy),

d) nazwa miejscowości (wieś, osada itp.),

e) nazwa placówki pt. doręczającej, wg brzmienia ustalonego w spisach, o których mowa w § 5.

2. Jeżeli nazwa miejscowości przeznaczenia nie jest zamieszczona w spisie, nadawca obowiązany jest podać bliższe jej określenie, np. nazwę powiatu, gminy itp.

§ 24. Adres zawierający, oprócz nazwiska lub nazwy adresata, numer skrytki pocztowej, skrót =TF= i numer telefonu, skrót =Telex= i numer stacji dalekopisowej oraz nazwę placówki pt. doręczającej, uważa się za dostateczny.

§ 25. We wszystkich przypadkach niedostatecznego adresu, telegram przyjmuje się na odpowiedzialność nadawcy.

§ 26. Treść telegramu ustala nadawca, jednakże telegramów, których treść sprzeciwia się prawu, porządkowi publicznemu lub dobrym obyczajom, nie przyjmuje się lub wyłącza się z ruchu.

§ 27. 1. Telegram może zawierać potwierdzenie właściwej władzy, urzędu lub instytucji co do prawdziwości faktów podanych w treści. Potwierdzenie to opatrzone podpisem i pieczęcią wystawiającego powinno być zamieszczone na blankiecie telegramu.

2. Potwierdzenie podlega odtelegrafowaniu w formie ustalonej regulaminem i wlicza się do liczby płatnych wyrazów telegramu.

3. Placówki pt. nie są uprawnione do potwierdzania treści telegramu.

§ 28. 1. Autentyczność telegramów nadawanych przez władze, urzędy i instytucje państwowe oraz jednostki gospodarki uspołecznionej sprawdza się przez wylegitymowanie posłańca nadającego taki telegram w imieniu danej instytucji.

2. Telegramy te oznacza się płatną wskazówką =RRR= (Zał. nr 1).

3. Telegramy ze wskazówką =RRR= winny być opatrzone pieczęcią (pieczątką) i podpisem nadawcy.

4. Za przyjęcie telegramu =RRR= pobiera się opłatę ustaloną w taryfie.

§ 29. Nadawcę nie obowiązuje podpis w telegramie, z wyjątkiem telegramów adresowanych do władz i urzędów państwowych.

§ 30. 1. W telegramie może być umieszczone uwierzytelnienie podpisu dokonane przez właściwą władzę lub urząd, w formie prawem ustalonej.

2. Uwierzytelnienie podpisu podlega odtelegrafowaniu w pełnym brzmieniu lub formie ustalonej regulaminem i wlicza się do liczby płatnych wyrazów telegramu.

3. Placówki pt. nie są uprawnione do uwierzytelniania podpisu.

§ 31. Nadawca telegramu obowiązany jest podać na pierwopisie telegramu swój adres.

Rozdział 7

Adresy rejestrowane

§ 32. 1. Prawo otrzymywania telegramów z adresem umówionym lub skróconym, zwanym dalej adresem rejestrowanym, przysługuje adresatom, którzy adres taki zarejestrują w placówce pt. doręczającej im telegramy.

2. Adres rejestrowany powinien zawierać jeden najwyżej piętnastoliterowy wyraz umówiony lub skrót.

§ 33. Nie może być zarejestrowany adres, który w identycznym lub podobnym brzmieniu został już zarejestrowany w tej samej placówce pt. przez innego adresata.

§ 34. Adres rejestrowany nie może składać się z:

a) cyfr lub pojedyńczych liter;

b) liter akcentowanych lub używanych wyłącznie w pewnych językach;

c) imion lub nazwisk osób;

d) nazw miejscowości;

e) samych spółgłosek lub samogłosek.

§ 35. 1. Posiadacz adresu rejestrowanego powinien niezwłocznie zawiadomić właściwą placówkę pt. o każdej zmianie swej nazwy, miejsca zamieszkania lub brzmienia adresu rejestrowanego.

2. Zmiany te przeprowadza się bezpłatnie.

§ 36. 1. Za adres rejestrowany pobiera się opłaty taryfowe:

a) rejestracyjną,

b) za korzystanie z adresu rejestrowanego.

2. Opłatę za korzystanie z adresu pobiera się z góry i za okres roczny.

3. Jeżeli adres rejestrowano w drugim półroczu kalendarzowym, opłatę za okres do końca danego roku pobiera się w wysokości połowy stawki rocznej.

4. W wypadku rezygnacji z adresu nie zwraca się pobranych opłat.

§ 37. Telegramy nadchodzące na adres rejestrowany, który nie został opłacony na następny okres, doręcza się za pobraniem dopłaty za różnicę wyrazów między adresem pełnym, a skróconym.

Rozdział 8

Rodzaje telegramów

§ 38. Ze względu na osobę nadawcy telegramy dzielą się na:

a) państwowe,

b) służbowe,

c) prywatne.

§ 39. 1. Do telegramów państwowych zalicza się telegramy nadawane przez władze i urzędy państwowe oraz przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych.

2. Telegramy państwowe powinny być opatrzone podpisem i pieczęcią wysyłającego.

3. Odpowiedzi na telegramy państwowe również uważa się za telegramy państwowe, jeśli nadawca tego zażąda i okaże telegram, na który odpowiada.

4. Telegramy państwowe korzystają z pierwszeństwa przy wysyłaniu i doręczaniu.

§ 40. Do telegramów służbowych zalicza się telegramy nadawane przez zarząd poczt i telekomunikacji oraz przez placówki pt. w sprawach służby pocztowej i telekomunikacyjnej.

§ 41. Ze względu na miejsce przeznaczenia telegramy dzielą się na:

a) krajowe,

b) zagraniczne,

c) radiotelegramy (morskie i lotnicze).

§ 42. Do telegramów krajowych zalicza się telegramy, których miejsce nadania i miejsce przeznaczenia znajduje się w granicach Polski.

§ 43. Telegramy zagraniczne są to telegramy, których miejsce przeznaczenia lub miejsce nadania albo też jedno i drugie (telegramy zagraniczne tranzytowe) znajduje się poza granicami Polski.

§ 44. 1. Radiotelegramy są to telegramy, których miejsce nadania lub miejsce przeznaczenia stanowi obiekt ruchomy (statek, samolot itp.).

2. Opłata za wyraz radiotelegramu składa się z następujących stawek:

a) lądowej,

b) nadbrzeżnej lub lotniskowej,

c) pokładowej.

§ 45. Ze względu na kolejność przesłania i doręczenia odróżnia się telegramy:

a) pilne,

b) zwykłe,

c) listowe.

§ 46. 1. **Telegramy ratunkowe** są to telegramy wysyłane pod adresem władz państwowych, organów bezpieczeństwa publicznego oraz instytucji ratunkowych, a zawierające wezwanie pomocy w razie zaistnienia lub groźby zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, katastrofy, pożaru, powodzi, epidemii, wypadków lotniczych, przymusowego lądowania, awarii statków oraz innych nieszczęść spowodowanych żywiołowymi zdarzeniami, jak również telegramy zawierające wezwania samolotów sanitarnych do przewozu rannych i chorych. Oznacza się je wskazówką =SVH=.

2. Osoba prywatna nadająca taki telegram winna się wylegitymować, o ile nie jest znana osobiście pracownikowi przyjmującemu telegram.

3. Za telegramy ratunkowe nadawane przez władze, urzędy i instytucje pobiera się opłaty jak za telegramy zwykłe.

4. Telegramy =SVH= nadawane przez osoby prywatne są wolne od opłat.

5. Telegramom =SVH= przysługuje prawo bezwzględnego pierwszeństwa w przesyłaniu i doręczaniu przed wszystkimi innymi telegramami (§ 7).

6. W ruchu międzynarodowym telegramy ze wskazówką =SVH= wysyła się tylko w sprawach bezpieczeństwa życia ludzkiego w żegludze morskiej i powietrznej.

§ 47. **Telegramy pilne** — przesyła się i doręcza się przed telegramami zwykłymi. Nadawca oznacza je płatną wskazówką =pilny=. Za telegramy te pobiera się podwójną opłatę, przypadającą za telegram zwykły o tej samej liczbie wyrazów (a w ruchu zagranicznym — również — i do tej samej miejscowości).

§ 48. Najniższa opłata za telegram zwykły i pilny wynosi tyle, co opłata za telegram o 10 wyrazach odpowiedniego rodzaju, a w ruchu zagranicznym — o 5 wyrazach.

§ 49. 1. **Telegramy listowe** — przesyła się po telegramach zwykłych, a doręcza nie wcześniej niż następnego dnia rano po dniu nadania — przez doręczycieli telegramów.

2. W telegramach tych może być użyty wyłącznie język jawny (§ 12).

3. Telegram listowy nadawca oznacza jedną z następujących płatnych wskazówek:

=ELT= — w ruchu krajowym i europejskim,

=LT= — w ruchu z krajami pozaeuropejskimi,

=ELTF= — telegram listowy państwowy w ruchu europejskim,

=LTF= — telegram listowy państwowy w ruchu pozaeuropejskim.

4. Za telegram listowy pobiera się opłatę według stawki zniżonej, jednak najmniej za 22 wyrazy.

5. Telegramy listowe mogą zawierać płatne wskazówki =RPx=, =TMx=, =RRR=, =FS=, =dosłany z. . .=, =LX=, =GP=, =TR= (zał. nr 1).

§ 50. 1. **Telegramy okolicznościowe** są to telegramy listowe zawierające gratulacje albo życzenia z okazji obchodów, zjazdów, świąt, względnie uroczystości rodzinnych lub wyrazy współczucia z powodu zgonów i nieszczęśliwych wypadków. Telegramy te doręcza się w sposób ustalony dla telegramów listowych. Nadawca oznacza je płatną wskazówką =XLT=.

2. Telegramy te dopuszczalne są tylko w ruchu krajowym.

3. Telegramy okolicznościowe mogą zawierać płatne wskazówki: =XP=, =LX=, =TDx=, =GP=, =TR= (zał. nr 1).

4. Za telegram okolicznościowy =XLT= pobiera się opłatę według stawki zniżonej, jednak najmniej za 15 wyrazów.

§ 51. 1. Telegramy okolicznościowe mogą również zawierać gratulacje lub życzenia w brzmieniu ustalonym przez P.P.T.T.

2. Nadawca oznacza te telegramy przed adresem bezpłatną wskazówką =Bx=, gdzie zamiast litery x podaje numer wybranego przez siebie tekstu. Jako treść telegramu nadawca podaje wyraz „tekst" i liczbę określającą wybrany tekst życzeniowy.

3. Podpis w takich telegramach może składać się najwyżej z trzech wyrazów.

4. Za telegramy okolicznościowe =Bx= pobiera się opłatę jednolitą bez względu na liczbę słów wybranego tekstu, adresu i podpisu.

5. W telegramach =Bx= dopuszczalne są te same wskazówki co i w telegramach =XLT= (§ 50, ust. 3).

§ 52. 1. **Telegramy prasowe** — są to telegramy zawierające treść przeznaczoną do opublikowania w prasie lub ogłoszenia przez radio, z wyłączeniem płatnych komunikatów i ogłoszeń.

2. Telegramy te mogą nadawać agencje prasowe, redakcje i korespondenci prasowi pod adresem agencji prasowych i redakcji.

3. Korespondenci prasowi nadający telegramy prasowe winni wykazać się legitymacją dziennikarską, przy czym od korespondentów zagranicznych wymaga się potwierdzenia legitymacji przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

4. Telegramy prasowe mogą być nadawane jako zwykłe lub pilne. Oznacza się je płatną wskazówką =PRASOWY= lub =PILNY PRASOWY= — w ruchu krajowym, =PRESSE= lub =URGENT PRESSE= — w ruchu zagranicznym.

5. W telegramach prasowych dopuszcza się płatne wskazówki =TMx= i =CTA= (Zał. nr 1).

6. Za telegram prasowy pobiera się opłatę według stawki zniżonej, najmniej jednakże za 20 wyrazów, a w ruchu zagranicznym za 10 wyrazów.

7. Opłata za telegram prasowy pilny równa się podwójnej opłacie przypadającej za telegram prasowy zwykły o tej samej liczbie wyrazów, a w ruchu zagranicznym — również i do tej samej miejscowości.

8. Telegramy prasowe mogą być redagowane tylko w języku jawnym.

§ 53. 1. **Telegramy meteorologiczne** są to telegramy nadawane przez państwową służbę meteorologiczną i hydrologiczną oraz lotniczo-meteorologiczną. Treść ich stanowią komunikaty o stanie pogody lub wód. Oznacza się je wskazówką =OBS=.

2. Telegramy meteorologiczne przesyła się i doręcza w kolejności ustalonej w regulaminie telegraficznym.

Rozdział 9

Świadczenia dodatkowe

§ 54. 1. Nadawca względnie adresat telegramu mogą, za dodatkową opłatą przewidzianą w taryfie, korzystać ze świadczeń dodatkowych przy przesyłaniu lub doręczaniu telegramów. Świadczenia dodatkowe wymienione są w zał. nr 1.

2. Świadczenia dodatkowe dopuszczone w ruchu zagranicznym wymienia zagraniczna taryfa telegraficzna.

3. Żądanie świadczeń dodatkowych nadawca wyraża przez umieszczenie na blankiecie telegramu odpowiedniego żądania, najlepiej w formie płatnej wskazówki przed adresem telegramu. Wykaz wskazówek zawiera załącznik nr 2.

4. Zamieszczanie kilku wskazówek w jednym telegramie jest dozwolone, jeśli żądane świadczenia nie są sprzeczne.

Rozdział 10

Sposoby i warunki nadawania telegramów

§ 55. 1. Telegramy mogą być nadawane:

a) w placówkach pt.,

b) na stacjach kolejowych i w pociągach u konduktorów wykonujących pomocniczą służbę telegraficzną,

c) telefonicznie lub dalekopisem z lokalu abonenta do placówki pt.,

d) przez wrzucenie telegramu do skrzynki pocztowej,

e) u listonosza wiejskiego.

2. Za przyjęcie telegramu telefonem lub dalekopisem względnie przez konduktora lub na stacji kolejowej pobiera się dodatkową opłatę określoną w taryfie.

§ 56. Telegramy w języku tajnym od osób, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji będą przyjmowały:

a) główne urzędy pocztowo-telekomunikacyjne w Warszawie i innych miastach wojewódzkich,

b) placówki pocztowo-telekomunikacyjne, posiadające na to zezwolenie Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

§ 57. Nie przyjmuje się telefonem telegramów w języku tajnym, a w językach obcych przyjmuje się tylko w tym wypadku, gdy kierownik placówki pt. wyrazi na to zgodę.

§ 58. 1. Telegram wrzucony do skrzynki pocztowej winien być oznaczony wyraźnym napisem „telegram" i opłacony przez naklejenie na nim znaczków pocztowych odpowiedniej wartości.

2. Telegram wrzucony do skrzynki pocztowej, opłacony niedostatecznie, a posiadający adres nadawcy, placówka pt. może według własnego uznania, zależnie od treści, przesłać drogą telegraficzną lub pocztą. Telegram opłacony niedostatecznie, a nieposiadający adresu nadawcy kieruje się pocztą. Telegram wrzucony do skrzynki, a nieopłacony traktuje się jako list nieopłacony.

§ 59. Telegram nadany u listonosza wiejskiego powinien być opłacony gotówką.

§ 60. Na żądanie pracownika przyjmującego telegram nadawca powinien się wylegitymować, a nadawca telegramu w języku tajnym (z wyjątkiem telegramów państwowych) obowiązany jest przedstawić słownik, według którego cała treść telegramu lub je część została napisana.

§ 61. Za godzinę przyjęcia telegramu uważa się godzinę wciągnięcia go do dziennika przyjętych telegramów.

§ 62. Nadawcy wydaje się dowód nadania telegramu.

§ 63. Nadawca lub jego pełnomocnik może za opłatą taryfową i po wylegitymowaniu się zażądać wydania uwierzytelnionego odpisu telegramu. Pierwopisu telegramu nie wydaje się.

§ 64. Nadawca telegramu lub jego pełnomocnik może za opłatą taryfową i po wylegitymowaniu się zażądać unieważnienia nadanego telegramu.

§ 65. 1. W razie unieważnienia nadanego telegramu przed jego odtelegrafowaniem, zwraca się opłatę za telegram, po potrąceniu taryfowej opłaty za unieważnienie.

2. Gdy telegram unieważniono już po jego odtelegrafowaniu zwraca się opłatę tylko za niewykonane jeszcze świadczenia.

3. Nie zwraca się żadnych opłat, jeżeli telegram został już doręczony.

4. O unieważnieniu już doręczonego telegramu powiadamia się adresata.

Rozdział 11

Opłaty i obliczanie liczby wyrazów w telegramach

§ 66. Opłaty za telegram i świadczenia dodatkowe pobiera się od nadawcy według taryfy telegraficznej krajowej lub zagranicznej zależnie od miejsca przeznaczenia telegramu.

§ 67. Od adresata pobiera się opłaty tylko w przypadku doslania telegramu na jego żądanie lub za telegramy nadawane za jego zgodą na jego rachunek.

§ 68. 1. Abonentom stacyj telefonicznych i telegraficznych, którzy złożyli odpowiednią deklarację, kredytuje się opłaty za telegramy nadane:

a) telefonem lub dalekopisem,

b) w placówce przy okienku.

2. Za przyjęcie telegramu za opłatą kredytowaną pobiera się dodatkową opłatę taryfową.

§ 69. Wysokość opłaty za telegram zależy od:

a) liczby wyrazów taryfowych,

b) rodzaju telegramu,

c) świadczeń dodatkowych, o ile podlegają osobnej opłacie,

a w ruchu zagranicznym również od miejsca przeznaczenia telegramu i ewentualnie od drogi jaką telegram ma być przesłany.

§ 70. 1. Do liczby wyrazów płatnych wlicza się:

a) wszystko to, co napisał nadawca w celu odtelegrafowania;

b) płatne wskazówki;

c) klauzulę stwierdzającą prawdziwość faktów podanych w treści telegramu (§ 27);

d) klauzulę uwierzytelnienia podpisu (§ 30).

2. Do wyrazów płatnych nie wlicza się podanej przez nadawcę wskazówki określającej drogę skierowania telegramu, nazwy słownika, według którego ułożony został telegram w języku tajnym oraz kresek ułamkowych w grupach cyfr i liter, określających w adresie telegramu numer domu lub mieszkania.

§ 71. Za jeden wyraz taryfowy uważa się:

a) każdą płatną wskazówkę;

b) każdą literę i cyfrę napisaną oddzielnie;

c) każdy znak, który ma być na żądanie nadawcy odtelegrafowany;

d) nawias lub cudzysłów (oba tworzące je znaki);

e) każdy wyraz języka jawnego (§ 12) nieprzekraczający 15 liter. Wyrazy dłuższe uważa się za tyle wyrazów, ile razy zawierają po 15 liter, a resztę także za jeden wyraz;

f) każdy wyraz języka tajnego (§ 17) nieprzekraczający 5 liter. Wyrazy dłuższe uważa się za tyle wyrazów, ile razy zawierają po 5 liter, a resztę także za jeden wyraz;

g) każdą grupę cyfr i każdą dozwoloną grupę liter i cyfr (§ 14) nieprzekraczającą 5 znaków. Grupy dłuższe uważa się za tyle wyrazów taryfowych, ile razy zawierają po 5 znaków, a resztę także za jeden wyraz.

§ 72. 1. Łączenie lub zniekształcanie wyrazów wbrew duchowi języka nie jest dozwolone.

2. Wolno jednak łączyć:

a) nazwiska rodowe;

b) nazwy miejscowości;

c) nazwy ulic, placów, bulwarów i innych dróg publicznych;

d) liczby wyrażone słownie;

e) wyrazy złożone, których łączną pisownię można dowieść słownikiem.

§ 73. 1. Liczbę wyrazów w adresie oblicza się zawsze według zasad obowiązujących przy obliczaniu wyrazów języka jawnego.

2. Jednakże w adresie liczy się za jeden wyraz taryfowy niezależnie od liczby wyrazów rzeczywistych i liter w danej nazwie zawartych:

a) nazwę placówki pt. (urzędu telegraficznego) w miejscu przeznaczenia, napisaną w brzmieniu podanym w spisie urzędowym krajowym lub zagranicznym;

b) nazwę placówki pt. w miejscu przeznaczenia wraz z dodatkowymi jej określeniami, jeżeli nazwa ta nie jest zamieszczona w spisie urzędowym.

§ 74. Podpis w telegramach taryfikuje się według zasad obowiązujących dla języka jawnego. Jeżeli jednak podpis zawiera wyraz umówiony, który nie jest adresem rejestrowanym, oblicza się go według zasad języka tajnego.

Rozdział 12

Doręczanie telegramów

§ 75. Telegram doręcza się w stanie zamkniętym adresatowi lub osobie upoważnionej przez adresata do odbioru.

§ 76. W razie niemożności doręczenia telegramu adresatowi telegram można doręczyć:

a) dorosłemu domownikowi;

b) dozorcy domu;

c) portierowi hotelu;

d) kierownikowi instytucji lub upoważnionej przez niego osobie —

po wyrażeniu przez nich zgody na przyjęcie i doręczenie telegramu adresatowi.

§ 77. W razie niemożności doręczenia telegramu, ani adresatowi, ani za pośrednictwem osób wymienionych w § 76, gdy doręczyciel zdoła stwierdzić, że adresat w danym lokalu istotnie mieszka, lub jest zatrudniony, a nieobecność jego trwa nie dłużej niż 2 godziny, może wrzucić telegram do skrzynki listowej adresata (z wyjątkiem telegramu =MP=).

§ 78. Nie doręcza się za pośrednictwem osób trzecich telegramu ze wskazówką =MP= (zał. nr 1) oraz telegramu przeznaczonego dla osoby, która zgłosiła uprzednio w placówce pt. doręczającej odpowiednie pisemne zastrzeżenie.

§ 79. W razie niemożności doręczenia telegramu żadnym z powyższych sposobów, doręczyciel pozostawia w miejscu zamieszkania adresata zawiadomienie o nadejściu telegramu.

§ 80. Telegramy doręcza się za potwierdzeniem odbioru, na którym odbiorca umieszcza datę, godzinę i minutę odbioru oraz swój podpis. Odbiorca telegramu nie będący adresatem powinien podpisać się na potwierdzeniu czytelnie, pełnym swoim nazwiskiem i określić swój stosunek do adresata; gdy podpis jest nieczytelny, odbiorca powinien podać doręczycielowi swoje nazwisko. Na żądanie doręczyciela odbiorca telegramu obowiązany jest wylegitymować się.

§ 81. 1. Telegramy doręcza się zasadniczo w ustalonych godzinach służbowych danej placówki pt. (§ 6).

2. Placówki pt. pełniące służbę telegraficzną w ciągu całej doby doręczają telegramy w godzinach 6 — 22, a w pozostałych godzinach doby tylko telegramy państwowe lub telegramy oznaczone wskazówkami =Nocą= (Nuit), =Pilny= (Urgent), a także telegramy, których doręczenie w porze nocnej uzna placówka pt. za konieczne ze względu na ich treść.

Rozdział 13

Sposoby doręczania telegramów

§ 82. Sposób doręczenia telegramu zależy od:

a) obszaru doręczeń, tj. czy telegram adresowany jest do miejscowego, czy zamiejscowego obszaru doręczeń placówki pt.;

b) rodzaju telegramu;

c) specjalnych żądań nadawcy lub odbiorcy co do sposobu doręczenia telegramu.

§ 83. 1. Miejscowy obszar doręczeń zawiera się w granicach administracyjnych miejscowości, w której znajduje się placówka pt.

2. Zamiejscowy obszar doręczeń obejmuje teren położony poza granicami miejscowego obszaru doręczeń placówki pt.

3. Telegramy doręcza się w miejscowym obszarze doręczeń przez specjalnych doręczycieli, w zamiejscowym obszarze doręczeń — przez listonoszy wiejskich.

4. Na żądanie nadawcy i za dodatkową opłatą taryfową, telegram do zamiejscowego obszaru doręczeń, doręcza się przez umyślnego posłańca (zał. nr 1).

5. W razie trudności w znalezieniu umyślnego posłańca, telegram doręcza się przez listonosza wiejskiego, a pobraną opłatę za umyślnego posłańca zwraca się nadawcy.

6. W przypadku, gdy nadawca telegramu do zamiejscowego obszaru doręczeń nie oznaczy go wskazówką =XP= lub =Posłańcem=, a z treści telegramu wynika konieczność pilnego doręczenia, placówka w miejscu przeznaczenia zarządzi doręczenie takiego telegramu przez umyślnego posłańca, za pobraniem opłaty taryfowej od adresata. W razie nieuiszczenia opłaty przez adresata należność powinien uiścić nadawca.

§ 84. 1. Telegram, w którym nadawca podał numer skrytki pocztowej adresata, przekazuje się właściwej placówce pt.

2. Ten sposób doręczenia może być stosowany, na pisemne żądanie adresata, do wszystkich nadchodzących pod jego adresem telegramów.

3. Za czas doręczenia takiego telegramu uważa się datę, godzinę i minutę przekazania go właściwej placówce pt.

§ 85. 1. Telegram, w którym nadawca użyje wskazówki =TFx= lub =TELEXx= i poda numer telefonu lub numer rozpoznawczy dalekopisu adresata (zał. nr 1), wydaje się adresatowi bezpłatnie w drodze telefonicznej, względnie dalekopisem.

2. Ten sposób doręczenia może być stosowany, na pisemne żądanie adresata, do wszystkich nadchodzących pod jego adresem telegramów.

3. Telegram odtelefonowany doręcza się pocztą.

4. Jednakże na żądanie adresata lub osoby przez niego upoważnionej, placówka pt. może za dodatkową opłatą taryfową przetelefonowany telegram dostarczyć adresatowi przez gońca telegraficznego.

§ 86. Adresaci telegramów mogą zażądać, aby nadeszłe pod ich adresem telegramy usiłowano doręczyć pod różnymi wskazanymi przez nich adresami. Świadczenie to podlega taryfowej opłacie.

§ 87. O niedoręczalności telegramu zawiadamia się bezpłatnie nadawcę drogą telegraficzną.

Rozdział 14

Reklamacje

§ 88. 1. Prawo wniesienia reklamacji lub żądania wyjaśnień w sprawie niedoręczenia, opóźnienia bądź zniekształcenia telegramu, bądź też w innych sprawach dotyczących telegramu przysługuje nadawcy i adresatowi telegramu lub ich pełnomocnikom.

2. Władze państwowe mogą w przypadkach prawem przewidzianych żądać od PPTT wyjaśnień odnośnie telegramów.

3. Za udzielenie informacji w sprawie nadanego lub doręczonego telgramu względnie za okazanie telegramu, pobiera się opłatę określoną w taryfie.

§ 89. Reklamacje i żądania wyjaśnień można zgłaszać w dowolnej placówce pt., nie później niż 6 miesięcy po dacie nadania telegramu, jeśli chodzi o reklamacje, a nie później niż 10 miesięcy, jeśli chodzi o żądanie wyjaśnień.

§ 90. Przy wnoszeniu reklamacji lub żądania wyjaśnień należy przedstawić:

a) dowód nadania telegramu, o ile go nadawca posiada, w przeciwnym razie podać należy datę, miejsce nadania i adres telegramu;

b) oryginał doręczonego telegramu, jeżeli chodzi o zniekształcenie telegramu;

c) bon na odpowiedź, gdy chodzi o zwrot opłat z powodu niewykorzystania bonu.

Rozdział 15

Odpowiedzialność P.P.T.T. Zwrot opłat

§ 91. 1. Odpowiedzialność P.P.T.T. za telegramy ogranicza się do zwrotu opłaty pobranej przy nadaniu telegramu.

2. Zwrotu opłat domagać się może zarówno nadawca jak i adresat telegramu, opłatę zwraca się jednak tylko osobie, która ją uiściła lub jej pełnomocnikowi.

3. Wypadki zwrotu opłat za telegramy zagraniczne reguluje międzynarodowy regulamin telegraficzny.

4. Nadpłaty ponad 3 zł zwraca się względnie bonifikuje się z urzędu; nadpłaty poniżej 3 zł zwraca się tylko na żądanie.

§ 92. 1. Zwraca się opłaty w całości, łącznie z opłatami za świadczenia dodatkowe, jeżeli telegram wskutek błędów popełnionych przy odtelegrafowaniu stał się bezprzedmiotowym lub też jeżeli z winy służby telegraficznej nie został doręczony, lub został opóźniony ponad następujące okresy:

a) 3 godziny gdy chodzi o telegram pilny;

b) 6 godzin, gdy chodzi o telegram zwykły.

2. Do powyższych okresów nie wlicza się:

a) przerw w normalnej służbie telegraficznej placówek pt. pośredniczących i placówki pt. doręczającej;

b) czasu od chwili nadejścia telegramu do placówki pt. w miejscu przeznaczenia do chwili doręczenia, gdy chodzi o telegramy adresowane do zamiejscowego obszaru doręczeń;

c) okresu nocnego od godz. 22 do 6, gdy telegram nadszedł w tym czasie do placówki pt. w miejscu przeznaczenia, o ile telegram nie był pilny, lub nie zawierał wskazówki =Nocą=.

§ 93. 1. Zwraca się całkowitą opłatę za płatną notę służbową (=ST=), której wysłanie spowodowane zostało omyłką służby telegraficznej.

2. Nie zwraca się opłat za telegramy wymienione pomiędzy nadawcą i adresatem, w celu wyjaśnienia błędów w telegramie.

3. Zwraca się całkowitą opłatę za telegram, łącznie z opłatą za odpowiedź, gdy odpowiedź opłacona nie osiągnęła swego celu z winy służby telegraficznej.

§ 94. Opłaty zwraca się częściowo w następujących przypadkach:

a) za świadczenia dodatkowe, jeżeli świadczeń tych nie wykonano;

b) za wyrazy opuszczone lub zniekształcone, gdy mimo opuszczenia lub zniekształcenia pewnych wyrazów telegram mógł spełnić swoje zadanie;

c) za bon na odpowiedź, jeżeli bonu nie wykorzystano, lecz zwrócono go placówce pt. przed upływem 4 miesięcy od daty jego wystawienia;

d) różnicę pomiędzy wartością, a należnością za telegram opłacony przy użyciu bonu, jeżeli bądź nadawca, bądź adresat zażądał zwrotu tej różnicy; z urzędu zwraca się różnicę o ile należność przekracza 3 zł;

e) część opłaty za telegram =TMx=, tj. za tyle odpisów tego telegramu, ilu adresatom telegram nie został doręczony.

§ 95. Roszczenia o zwrot opłat telegraficznych przedawniają się z upływem 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstało roszczenie.

§ 96. W sprawach zwrotu opłat za nadane telegramy decyzja dyrekcji jest ostateczna w administracyjnym trybie postępowania.

CZĘŚĆ II

SŁUŻBA TELEX

Rozdział 16

Abonament stacji telegraficznej

§ 97. 1. Ubiegający się o założenie abonenckiej stacji telegraficznej obowiązany jest złożyć w miejscowej placówce pt. zgłoszenie o założenie stacji telegraficznej, według wzoru zamieszczonego w regulaminie.

2. Zgłoszenie o założenie stacji telegraficznej, zwane dalej „zgłoszeniem", pochodzące od urzędów i instytucji państwowych lub jednostek gospodarki uspołecznionej — winno zawierać, prócz podpisu osób uprawnionych, wyraźny odcisk pieczątki z nazwą instytucji.

§ 98. Prawidłowo wypełnione zgłoszenie staje się umową abonamentową z chwilą oddania do użytku abonenta stacji telegraficznej.

§ 99. 1. Umowa abonamentowa może być zawarta bądź na czas nieoznaczony (umowa bezterminowa), bądź na czas oznaczony (umowa terminowa).

2. Umowa terminowa nie może być zawarta na okres krótszy niż 3 miesiące. Abonent może jednak zażądać zwinięcia stacji telegraficznej przed upływem terminu umowy, co nie zwalnia go od uiszczenia opłat za cały okres umowy.

§ 100. PPTT może odmówić zawarcia umowy abonamentowej, jeżeli trudności techniczne nie pozwalają na przyłączenie stacji abonenckiej. O niemożności przyłączenia zawiadamia się wnioskodawcę w ciągu 30 dni od daty złożenia zgłoszenia.

§ 101. 1. Umowę terminową rozwiązuje się po upływie czasu na jaki została zawarta.

2. Za zgodą stron umowa terminowa może być po upływie terminu przedłużona na dalszy okres.

§ 102. 1. Umowa bezterminowa może być rozwiązana przez abonenta z końcem miesiąca kalendarzowego, za wypowiedzeniem miesięcznym, jednak nie wcześniej niż po upływie 3 pełnych miesięcy, licząc od chwili uruchomienia stacji telegraficznej.

2. Abonent może zażądać zniesienia stacji przed upływem 3 miesięcy, określonych w ust. 1, co jednak nie zwalnia go od uiszczenia opłat telegraficznych za cały okres.

§ 103. Umowa terminowa i bezterminowa może być rozwiązana w dowolnym czasie przez PPTT, za wypowiedzeniem 7-dniowym, jeżeli wymagają tego względy techniczne. Przy rozwiązaniu umowy ze strony PPTT zwraca się abonentowi pobrane opłaty w stosunku do ilości dni niewykorzystanego abonamentu.

§ 104. 1. Abonent jest obowiązany zapłacić rachunek w ciągu 7 dni od daty otrzymania rachunku, względnie od daty stempla pocztowego na rachunku.

2. W razie niezapłacenia rachunku w terminie podanym w ust. 1, stacja abonencka będzie wyłączona z sieci telegraficznej.

3. Za ponowne włączenie stacji abonenckiej pobiera się opłatę taryfową.

§ 105. Stację telegraficzną stanowi pojedyńczy dalekopis lub zespół dalekopisów.

§ 106. Każdą stację telegraficzną oznacza się numerem rozpoznawczym. Abanentowi przydziela się tyle numerów rozpoznawczych, ile posiada obwodów pomiędzy swoją stacją a centralą telegraficzną, do której jest przyłączony.

§ 107. 1. Abonent nie ma prawa wyboru numeru.

2. Numery stacji telegraficznych mogą być ze względów technicznych zmienione bez prawa żądania przez abonentów odszkodowania z tego tytułu.

Rozdział 17

Instalacja urządzeń stacji abonenckiej

§ 108. 1. Urządzenia stacji abonenckiej stanowiące własność PPTT — instaluje wyłącznie PPTT.

2. Urządzenia stacji abonenckiej stanowiące własność abonenta — może abonent instalować, bądź we własnym zakresie, bądź powierzyć wykonanie instalacji PPTT.

§ 109. Urządzenia stacji abonenckiej zainstalowane przez abonenta są przed włączeniem ich do sieci sprawdzane przez PPTT.

§ 110. 1. Za zainstalowanie urządzeń stacji abonenckiej przez PPTT pobiera się opłaty przewidziane w taryfie.

2. Za włączenie stacji abonenckiej do centrali pobiera się opłaty taryfowe za każdą linię łączącą stację abonencką z centralą.

§ 111. 1. Na każdy dalekopis wchodzący w skład stacji abonenckiej winien przypaść najmniej jeden obwód łączący tę stację z centralą telegraficzną. Dalekopisy rezerwowe nie wchodzą w rachubę.

2. Wysokość opłat za obwody łączące stację abonencką z centralą podaje taryfa.

3. Abonencką stację telegraficzną przyłącza się zasadniczo do najbliższej centrali, właściwej dla miejsca zainstalowania stacji telegraifcznej.

4. Stacja abonencka może być przyłączona do dalszej centrali telegraficznej za zezwoleniem Ministerstwa Poczt i Telegrafów i za opłatą przewidzianą w taryfie.

Rozdział 18

Zmiany w abonamencie i w wyposażeniu stacji telegraficznej

§ 112. Stacja telegraficzna może być, za zgodą PPTT i za opłatą przewidzianą w taryfie, przeniesiona na inne miejsce w obrębie tej samej sieci miejscowej.

§ 113. Przeniesienia stacji abonenckiej stanowiącej własność abonenta, może abonent dokonać bądź we własnym zakresie, bądź powierzyć PPTT dokonanie przeniesienia, za opłatą przewidzianą w taryfie.

§ 114. Żądanie zmiany w wyposażeniu stacji abonenckiej stanowiącej własność PPTT winien abonent zgłosić na piśmie miejscowej placówce pt.

§ 115. Abonent może za zgodą PPTT zmienić wyposażenie stacji abonenckiej stanowiącej jego własność.

§ 116. PPTT może odmówić zgody na przepisanie abonamentu.

§ 117. Za przepisanie abonamentu pobiera się opłatę taryfową za każdą linię, łączącą stację telegraficzną z centralą miejscową.

§ 118. 1. Zmianę nazwy stacji telegraficznej obowiązany jest abonent zgłosić pisemnie placówce pt. w ciągu 30 dni od chwili zmiany i uiścić przewidzianą w taryfie opłatę.

2. W przypadku zaniedbania pobiera się opłatę w potrójnym wymiarze.

Rozdział 19

Konserwacja urządzeń stacji abonenckiej

§ 119. 1. PPTT może podjąć się konserwacji bieżącej urządzeń stacji abonenckiej, oraz przeprowadzenia napraw okresowych (remont), za opłatą taryfową.

2. Konserwacja bieżąca obejmuje usuwanie drobnych uszkodzeń oraz wymianę części dostarczonych przez abonenta.

§ 120. PPTT ma prawo nadzoru nad konserwacją urządzeń abonenckich przez siebie niekonserwowanych.

§ 121. Abonent obowiązany jest umożliwić pracownikom PPTT dostęp do pomieszczeń, w których znajduje się stacja abonencka, celem przeprowadzenia kontroli urządzeń stacji wzgl. konserwacji.

Rozdział 20

Korzystanie ze stacji abonenckiej

§ 122. Abonent stacji telegraficznej może, stosując się do regulaminu ruchu służby telex, wydanego przez PPTT:

a) korzystać z połączeń ze stacjami abonenckimi tej samej centrali telegraficznej, lub ze stacjami abonenckimi w innych miejscowościach;

b) nadawać telegramy do miejscowej centrali telegraficznej;

c) odbierać telegramy nadeszłe pod jego adresem.

§ 123. Abonent odpowiada za oddane mu do użytku urządzenia stacji telegraficznej, stanowiącej własność PPTT. Odpowiedzialność ta rozciąga się również na działalność osób trzecich.

§ 124. PPTT nie odpowiada za szkody lub utracone korzyści wynikłe z powodu niedojścia do skutku połączenia z winy obsługi telegraficznej, opóźnienia połączenia lub złego odbioru.

§ 125. Zażalenia dotyczące usług abonentowych telex winny być wnoszone najpóźniej w terminie do 6 miesięcy, licząc od chwili zaistnienia faktu będącego przedmiotem zażalenia.

§ 126. 1. Za posiadanie stacji abonenckiej pobiera się opłaty abonamentowe, płatne miesięcznie z góry, w wysokości podanej w taryfie.

2. Jeżeli stację zainstalowano w pierwszej połowie miesiąca, opłaty abonamentowe pobiera się za cały miesiąc, jeżeli w drugiej połowie miesiąca — pobiera się za pół miesiąca.

3. Przy obliczeniu opłat abonamentowych, miesiąc liczy się za 30 dni.

4. Powstałe w ciągu miesiąca zmiany w stanie urządzeń stacji abonenckiej, mające wpływ na wysokość opłat abonamentowych, uwzględnia się od pierwszego dnia miesiąca następnego.

§ 127. Opłaty abonamentowe pobiera się za:

a) oddanie do użytkowania każdego aparatu telegraficznego;

b) oddanie do użytkowania każdego obwodu telegraficznego łączącego stację abonencką z centralą;

c) nadawanie telegramów do miejscowej centrali telegraficznej.

§ 128. Opłat abonamentowych, wyszczególnionych w § 127 pkt. a nie pobiera się, jeżeli urządzenie stanowi własność abonenta i jest przez niego konserwowane.

§ 129. 1. Na żądanie abonenta zwraca się wzgl. bonifikuje się opłaty abonamentowe (§ 127 pkt. a, b) za okres czasu, w którym abonent nie mógł korzystać ze swej stacji abonenckiej, o ile uszkodzenie trwało bez przerwy ponad 7 dni i zostało zgłoszone przez abonenta na piśmie.

2. Za każdy dzień nieczynności zwraca się wzgl. bonifikuje się opłaty w wysokości 1/30 opłaty abonamentowej.

§ 130. Nie zwraca się opłat, gdy uszkodzenie powstało z winy abonenta albo wydarzyło się w urządzeniach stacji abonenckiej, stanowiących własność abonenta i przez niego konserwowanych.

Rozdział 21

Połączenia telegraficzne (telex)

§ 131. Sposób zamawiania połączeń telex określa regulamin telegraficzny.

§ 132. Połączenia mogą być zamawiane jako:

a) zwykłe;

b) pilne.

§ 133. Kolejność, w jakiej są wykonywane zamówienia połączeń, ustalają przepisy regulaminu telegraficznego.

§ 134. Zamówienia połączeń niezrealizowane tracą ważność:

a) z zakończeniem godzin służbowych przez jedną z central telex, biorących udział w wykonaniu połączenia;

b) o godzinie 24, jeżeli centrale biorące udział w wykonaniu połączenia pełnią służbę całą dobę, a połączenie było zamówione do godziny 22; zamówienia po godzinie 22 tracą ważność o godzinie 8-ej dnia następnego.

§ 135. 1. Abonowane połączenia telex są to połączenia tych samych stacji abonenckich, codziennie o tej samej z góry ustalonej godzinie i na ten sam okres czasu.

2. Abonowanego połączenia telex udziela się na podstawie odrębnej umowy.

§ 136. 1. Połączeń telex abonowanych udziela się w abonamencie miesięcznym na czas oznaczony wzgl. nieoznaczony, oraz w abonamencie tygodniowym.

2. Abonament na czas nieoznaczony może być wymówiony przez strony w terminie 7-dniowym, przed upływem bieżącego miesiąca.

3. Abonament na czas oznaczony gaśnie z upływem okresu umowy, lecz za zgodą stron może być przedłużony na dalszy okres.

§ 137. 1. Opłaty taryfowe za połączenia abonowane pobiera się miesięcznie z góry.

2. Jeżeli rozpoczęcie abonamentu nastąpiło w ciągu miesiąca, to przy opłacie za pierwszy pełny okres miesięczny pobiera się jednocześnie opłatę za okres od daty rozpoczęcia abonamentu do końca miesiąca, licząc za każdy dzień 1/30 opłaty miesięcznej.

§ 138. 1. Połączenie abonowane telex przerywa się nawet przed upływem okresu czasu jego trwania, jeżeli zamawiający dał sygnał zakończenia pracy.

2. Jeżeli z przyczyn zależnych od PPTT połączenie abonowane telex trwało krócej, niż czas określony w umowie, względnie w ogóle nie doszło do skutku, a abonenci nie skorzystali z połączenia w okresie późniejszym — przy wystawianiu rachunku udziela się abonentom bonifikaty, odpowiadającej niewykorzystanemu okresowi.

§ 139. W przypadku przedłużenia abonowanego połączenia telex ponad okres umówiony, za okres ten pobiera się dodatkową opłatę taryfową.

Rozdział 22

Abonament międzymiastowych łączy telegraficznych

§ 140. 1. Abonament łączy telegraficznych następuje na podstawie odrębnej umowy.

2. Umowa może być zawarta na czas oznaczony, wzgl. nieoznaczony.

§ 141. 1. Umowę na czas oznaczony rozwiązuje się z upływem czasu, na jaki została zawarta. Jednakowoż PPTT może rozwiązać umowę każdego czasu za wypowiedzeniem 7-dniowym, jeżeli obwody są potrzebne dla utrzymania sprawności ruchu telegraficznego.

2. Umowa na czas oznaczony może być za zgodą stron przedłużona na dalszy okres dzierżawy.

§ 142. Umowa na czas nieoznaczony może być rozwiązana przez każdą ze stron z końcem miesiąca kalendarzowego za wypowiedzeniem 7-dniowym.

§ 143. Łącza abonowane, służące do bezpośredniej komunikacji telegraficznej między zainteresowanymi stacjami telegraficznymi nie mogą mieć połączenia z siecią telegraficzną użytku powszechnego.

§ 144. 1. Do abonowanego międzymiastowego łącza telegraficznego mogą być za zgodą abonenta dołączone dodatkowe stacje dalekopisowe abonenta lub innych instytucji, znajdujące się w miejscowościach będących bądź siedzibą końcowych stacji dalekopisowych łącza, bądź leżących na przebiegu łącza.

2. Za pierwszą dodatkową stację dalekopisową pobiera się od głównego abonenta odpowiednią opłatę taryfową; za następne stacje opłat się nie pobiera.

§ 145. 1. Na łączu abonowanym może być przesyłana również korespondencja instytucji obcych w stosunku do abonenta, po uprzednim powiadomieniu o tym właściwej placówki p. t.

2. Z tego tytułu pobiera się od abonenta opłatę taryfową.

§ 146. 1. Opłaty taryfowe za abonament międzymiastowych łączy telegraficznych pobiera się miesięcznie z góry.

2. Jeżeli abonament rozpoczyna się w ciągu miesiąca, to przy opłacie za pierwszy pełny miesiąc pobiera się równocześnie opłatę za okres od daty rozpoczęcia dzierżawy do końca miesiąca, licząc za każdy dzień 1/30 opłaty miesięcznej.

§ 147. Nie pobiera się opłat abonamentowych za odcinki w sieci miejscowej potrzebne dla utworzenia łącza telegraficznego międzymiastowego.

Rozdział 23

Zasady wymiaru opłat za połączenia międzymiastowe telex

§ 148. 1. Wysokość opłaty za połączenie telex jest zależna od czasu jego trwania i od odległości na jaką udzielono połączenia.

2. Jednostkę taryfową stanowi opłata za 3 minuty.

3. Gdy połączenie telex przy odległości ponad 100 km trwało dłużej niż 3 minuty, za każdą dalszą minutę lub jej część pobiera się opłatę w wysokości 1/3 opłaty za 3-minutowe połączenie.

4. Przy połączeniach międzymiastowych telex na odległość poniżej 100 km pobiera się opłatę za jednostki 3 minutowe (np., gdy połączenie trwało 7 minut, opłatę pobiera się za 3 jednostki, tj. za 9 minut).

5. Za połączenie telex pilne pobiera się opłatę podwójnej wysokości opłaty za połączenie zwykłe.

§ 149. Początek płatnego okresu połączenia liczy się od chwili wymiany znamienników między stacją abonentową wzywającą i wzywaną.

§ 150. Płatny czas połączenia kończy się z chwilą, gdy wzywający dał sygnał ukończenia pracy.

§ 151. Zamawiający połączenie może bezpłatnie cofnąć zamówienie, zanim został wezwany do rozpoczęcia pracy.

§ 152. W razie rezygnacji z połączenia lub zmiany numeru stacji wzywanej w chwili, gdy połączenie już zostało wykonane — pobiera się opłatę za jednostkę taryfową połączenia.

§ 153. Nie pobiera się żadnej opłaty, jeżeli wzywana stacja abonencka w ogóle nie odpowiada na sygnały wywoławcze.

§ 154. Za wykonanie połączenia z niewłaściwą stacją abonencką, wskutek podania w zamówieniu mylnego numeru, pobiera się opłatę za jednostkę taryfową połączenia.

Załącznik nr 1.

WYKAZ
świadczeń dodatkowych

Punkt	Rodzaj świadczenia	Płatna wskazówka	Zasady stosowania
1	Odpowiedź opłacona	=RPx=	Zamiast litery x podaje się wysokość wpłaconej kwoty. Nadawca telegramu wpłaca dodatkową opłatę w dowolnej wysokości; adresat otrzymuje bon na odpowiedź telegraficzną odpowiedniej wartości. Za bon niewykorzystany i zwrócony przed upływem okresu jego ważności, wartość bonu zwraca się nadawcy. Okres ważności bonu wynosi 4 miesiące.
2	Telegram o kilku adresach	=TMx=	Wskazówką =TMx= oznacza się telegram przeznaczony dla kilku adresatów w tej samej miejscowości lub dla jednego adresata pod różnymi adresami w tej samej miejscowości. Zamiast litery x podaje się liczbę adresów. Inne wskazówki płatne odnoszące się do wszystkich adresatów zamieszcza się przed wskazówką TM, a odnoszące się tylko do niektórych adresów — przed tymi adresami. Od nadawcy pobiera się opłatę określoną w taryfie.
3	Doręczenie telegramu TM z wszystkimi adresami	=CTA=	Wskazówka =CTA= zamieszczona przed wskazówką =TMx= oznacza, że telegram należy doręczyć adresatom, z wszystkimi adresami; umieszczenie jej przed jednym z adresów oznacza, że jedynie w odpisie dla danego adresata należy podać wszystkie adresy.
4	Sprawdzenie telegramu	=TC=	Telegram powtarza się w całości przy każdym odtelegrafowaniu. Za świadczenie to pobiera się 50% opłaty za dany telegram.
5	Sprawdzenie autentyczności telegramu władz, urzędów i instytucji państwowych oraz jednostek gospodarki uspołecznionej	=RRR=	Wskazówkę =RRR= zamieszcza się przed adresem telegramu przed innymi płatnymi wskazówkami, z wyjątkiem płatnej wskazówki =PILNY=. Posłaniec winien posiadać odpowiednie upoważnienie instytucji do nadawania w jej imieniu telegramów =RRR=. Od nadawcy pobiera się opłatę dodatkową, określoną w taryfie.
6	Dosłanie telegramu do nowego miejsca przeznaczenia na żądanie nadawcy	=FS=	Nadawca może podać dodatkowe adresy, na które telegram, w razie niemożności doręczenia w pierwszym miejscu przeznaczenia, ma być dosłany drogą telegraficzną w kolejności adresów. Opłatę za dosłanie pobiera się od adresata, a w razie odmowy adresata lub niedoręczalności telegramu — od nadawcy. W razie niepodania przez nadawcę telegramu =FS= dodatkowego adresu, ustala się go w miarę możności w placówce miejsca przeznaczenia.
7	Dosłanie telegramu do nowego miejsca przeznaczenia na żądanie adresata	=Dosłany z...= =Reexpediede= *)	Telegram dosyła się telegraficznie do nowego miejsca przeznaczenia, podanego przez adresata, na jego koszt.
8	Zawiadomienie nadawcy o doręczeniu telegramu: a) telegraficzne, b) kartką pocztową	 =PC= =PCP=	W zawiadomieniu podaje się dzień, godzinę i minutę doręczenia telegramu. Za świadczenia te pobiera się opłaty taryfowe.

Punkt	Rodzaj świadczenia	Płatna wskazówka	Zasady stosowania
9	Doręczenie przez umyślnego posłańca na koszt nadawcy telegramu, przeznaczonego do miejscowości bez placówki pt.	=XP=	Nadawca wpłaca przy nadaniu opłatę za doręczenie, określoną w taryfie.
10	Doręczenie przez umyślnego posłańca na koszt adresata telegramu przeznaczonego do miejscowości bez placówki pt.	=Posłańcem=	Opłatę taryfową jak za telegram ze wskazówką =XP= pobiera się od adresata, a w razie jego odmowy — od nadawcy.
11	Doręczenie telegramu na blankiecie ozdobnym	=LX=	W ruchu krajowym wskazówkę =LX= uzupełnia się numerem wybranego wzoru blankietu. Za blankiet ozdobny pobiera się od nadawcy opłatę określoną w taryfie.
12	Doręczenie telegramu w oznaczonym dniu	=TDx= **)	Zamiast litery x podaje się datę, kiedy telegram ma być doręczony. Telegram nie może być nadany wcześniej niż na 7 dni, ani później niż na 2 dni przed terminem doręczenia.
13	Doręczenie telegramu do rąk własnych adresata	=MP=	Nie dotyczy osób ubezwłasnowolnionych.
14	Doręczenie telegramu tylko w godzinach od 6 do 22	=DNIEM= =JOUR= *)	
15	Doręczenie telegramu o każdej porze doby	=NOCĄ= =NUIT= *)	Świadczenie to wykonuje się w ramach ustalonego okresu doręczeń telegramów w danej miejscowości.
16	Przekazanie treści telegramu adresatowi telefonicznie	=TFx=	Zamiast litery x podaje się numer telefonu.
17	Wydanie telegramu adresatowi dalekopisem	=TELEXx=	Zamiast litery x podaje się numer stacji telex adresata.
18	Do odebrania: a) jako list zwykły b) jako list polecony	=GP= =GPR=	Telegram =GP= lub =GPR= adresat odbiera w dziale „poste restante". Za użycie wskazówki =GPR= od nadawcy pobiera się opłatę taryfową jak za polecenie przesyłki listowej. W telegramach ze wskazówką =GP= i =GPR= nie wolno, zamiast nazwiska adresata, umieszczać pojedynczych liter, liczb lub pseudonimów, ani nazwisk umówionych.
19	Do odebrania w telegrafie	=TR=	W telegramach =TR=, zamiast nazwiska adresata, nie wolno umieszczać pojedyńczych liter, liczb lub pseudonimów, ani nazwisk umówionych.

*) Wskazówkę w brzmieniu francuskim stosuje się tylko w telegramach zagranicznych.
**) tylko w ruchu krajowym.

Załącznik nr 2.

ALFABETYCZNY WYKAZ

wskazówek służbowych i ich znaczenie.

I. **Wskazówki bezpłatne oznaczające** rodzaj telegramu, umieszczane przed nagłówkiem telegramu.

=Collect= *)	telegram na rachunek odbiorcy
=CR=	nota służbowa o doręczeniu telegramu (odpowiedź na =PC=).
=F= *)	telegram państwowy, co do którego nadawca nie żąda pierwszeństwa w przesłaniu
=OBS=	telegram meteorologiczny lub wodowskazowy
=RST=	odpowiedź na płatną notę służbową
=S=	telegram państwowy, co do którego nadawca żąda pierwszeństwa w przesłaniu
=ST=	płatna nota służbowa
=SVH=	telegram dotyczący bezpieczeństwa życia ludzkiego

II. **Wskazówki płatne oznaczające** rodzaj telegramu lub świadczenia dodatkowe, umieszczane przed adresem telegramu.

=Bx= **)	telegram okolicznościowy o tekście ustalonym
=CTA=	podać wszystkie ad esy (dotyczy tylko telegramów ze wskazówką =TM=).

*) tylko w ruchu międzynarodowym
**) tylko w ruchu krajowym.

=DNIEM= / =JOUR=	doręczyć tylko w godzinach między 6 a 22
=Dosłano z. . .= / =Reexpedie de. . .=	telegram dosłany na życzenie adresata
=ELT=	telegram listowy w ruchu europejskim
=ELTF=	telegram listowy państwowy w ruchu europejskim
=Posłańcem= / =Exprès=	doręczyć przez posłańca umyślnego na koszt adresata
=FS=	dosłanie telegramu na życzenie nadawcy
=GP=	do odebrania na poczcie jako list zwykły
=GPR=	do odebrania na poczcie jako list polecony
=Jx=	zatrzymać x dni do wydania na statek
=LETTRE= *)	żądanie odpowiedzi na płatną notę służbową listem zwykłym
=LETTRE RCM= *)	żądanie odpowiedzi na płatną notę służbową listem poleconym
=LT= *)	telegram listowy w ruchu pozaeuropejskim
=LTF= *)	telegram listowy państwowy w ruchu pozaeuropejskim
=LX=	doręczenie na blankiecie ozdobnym
=LXDEUIL= *)	doręczenie na blankiecie ozdobnym żałobnym
=MP=	doręczyć do rąk własnych adresata
=NOCĄ= / =NUIT=	doręczyć o każdej porze doby
=PAV= *)	przesłać pocztą lotniczą
=PC=	telegraficzne potwierdzenie doręczenia
=PCP=	potwierdzenie doręczenia pocztą
=PILNY= / =URGENT=	telegram pilny
=Poste= *)	przesłać pocztą jako list zwykły
=PR= *)	przesłać pocztą jako list polecony
=PRASOWY= / =PRESSE=	telegram prasowy
=Priorité Nations= *)	telegram od lub do Organizacji Narodów Zjednoczonych
=RM= *)	dosłanie radiotelegramu przez stację okrętową
=RPx=	odpowiedź opłacona x złotych względnie x franków
=RRR=	sprawdzenie autentyczności telegramu
=SEM= *)	telegram semaforyczny
=TC=	sprawdzenie telegramu
=TDx= **)	doręczyć w oznaczonym dniu
=TELEXx=	wydać adresatowi dalekopisem
=TFx=	wydać adresatowi telefonem
=TMx=	telegram o x adresach
=TR=	do odebrania w telegrafie
=XLT= **)	telegram okolicznościowy
=XP=	posłaniec opłacony

*) tylko w ruchu międzynarodowym
**) tylko w ruchu krajowym.

Adres Redakcji i Administracji: Ministerstwo Poczt i Telegrafów, Warszawa, Plac Małachowskiego 2.
Prenumeratę należy wpłacać na konto czekowe P.K.O. Nr I-3000.
Prenumerata: rocznie 42 zł, półrocznie 25 zł 20 gr, kwartalnie 16 zł 80 gr. Cena pojedyńczych egzemplarzy do 2 kartek 90 gr. za każdą następną kartkę 30 gr.
Nakład: 12.000 egz. Format A4. Papier 61×86 druk. VII kl., gramatura 60 g. Arkuszy druku 3/4.

Rękopis otrzymano: 23.I. 1954 r. Druk ukończono: 23.II. 1954 r.

Tłoczono z polecenia Ministra Poczt i Telegrafów w Zakł. Graf. Centr. Zarządu Zaop. Łączności — W-wa, Ludna 4. Zam. 64
5-B-11477